

Zbiory pieczęci w Polsce (Zielona Góra 23-24 maja 2007)

24-25 maja 2007 r. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyła się sesja naukowa poświęcona zbiorom pieczęci w Polsce. Spotkanie zorganizował Instytut Historii UZ we współpracy z Zakładem Nauk Pomocniczych Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wygłoszonych zostało 20 referatów oraz 2 komunikaty, które przedstawili pracownicy różnych uniwersytetów, muzeów i archiwów w Polsce. Obradom przewodniczyli: Dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. Wojciech Strzyżewski, prof. UZ oraz dr hab. Zenon Piech, prof. UJ.

Referaty zostały podzielone na trzy grupy tematyczne. Pierwsza z nich dotyczyła zbiorów pieczęci w archiwach państwowych oraz kościelnych w Polsce. Grupę tę otworzył referat Janusza Grabowskiego (Archiwum Główne Akt Dawnych) pt. *Zbiory sfragistyczne Archiwum Głównego Akt Dawnych*. Następnie Paweł Gut (Archiwum Państwowe w Szczecinie) przedstawił zbiory sfragistyczne Archiwum Państwowego w Szczecinie. W grupie tej znalazł się również referat Marka Wójcika (Uniwersytet Wrocławski) poświęcony pieczęciom w zbiorach Archiwum Państwowego we Wrocławiu. Autor zwrócił szczególną uwagę na niedostateczny stan inwentaryzacji pieczęci w tym archiwum. Krystyna Jelonek Litewka (Archiwum Państwowe w Krakowie) zaprezentowała natomiast zbiory sfragistyczne w Archiwum Państwowym w Krakowie, ze szczególnym uwzględnieniem pieczęci miejskich tego miasta. Kolejny referat wygłoszony przez Przemysława Stanko (Archiwum Państwowe, oddział na Wawelu) dotyczył m.in. niewykorzystywanego dotąd zbioru pieczęci tzw. Tek Schneidra. W następnym referacie wygłoszonym przez Marcina Hlebionka (Archiwum Państwowe w Bydgoszczy) przedstawione zostały pieczęcie znajdujące się w Archiwum Państwowym, Muzeum Okręgowym oraz Bibliotece Miejskiej w Bydgoszczy. Ostatni referat w tej grupie tematycznej wygłosił Marek Adamczewski (Uniwersytet Łódzki). Dotyczył on okoliczności przejęcia i zawartości kolekcji gipsowych pieczęci znajdujących się w zbiorach Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie.

Druga grupa wykładów została poświęcona zbiorom pieczęci w muzeach, bibliotekach i uniwersytetach w Polsce. Pierwszy referat wygłosił Zenon Piech (Uniwersytet Jagielloński) pt. *Zbiory odlewów pieczęci w Zakładzie Nauk Pomocniczych Historii UJ*. Autor zwrócił szczególną uwagę na zawartość i okoliczności ich powstania. Z kolei Dorota Otwinowska (Biblioteka Czartoryskich w Krakowie) zaprezentowała zbiory pieczęci w Bibliotece Czartoryskich oraz w Muzeum Narodowym w Krakowie. W grupie tej znalazł się również referat Artura Hryniewicza (Muzeum Narodowe we Wrocławiu) pt. *Miejsce kolekcji sfragistycznej Muzeum Narodowego we Wrocławiu w obszarze interdyscyplinarnych zainteresowań badawczych*. Małgorzata Kaganiec (Muzeum Śląskie w Katowicach) przedstawiła natomiast zbiory górnośląskich pieczęci gmin wiejskich.

Drugi dzień obrad otworzyło wystąpienie Roberta Forsyaka-Wójcińskiego (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu) poświęcone spuściznie po prof. Marianie Gumowskim. Następnie Piotr Pokora (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) wygłosił wykład dotyczący rysunków pieczęci w zbiorach Biblioteki Kórnickiej sporządzonych przez Kajetana Wincentego Kielisińskiego. Piotr Bokota (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku) przedstawił natomiast kolekcję sfragistyczną Franciszka Tarczyńskiego w zbiorach Muzeum Diecezjalnego w Płocku. Paweł Stróżyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) zaprezentowa-

wał z kolei lubiński zbiór pieczęci o. Jozafata Ostrowskiego przechowywany w Zakładzie Źródłoznawstwa i Nauk Pomocniczych Historii UAM w Poznaniu.

Następnym referentem był Władysław Fabijański (Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu), który przedstawił zbiór pieczęci luźnych i odlewów przechowywanych w Gabinetce Numizmatyczno-Sfragistycznym w Zakładzie im. Ossolińskich. Ks. Paweł Wolnicki (Archiwum Archidiecezjalne w Częstochowie) wygłosił natomiast referat dotyczący zbiorów pieczęci w Archiwum Archidiecezjalnym w Częstochowie. Grupę tę zamknął komunikat Agnieszki Tomaszewskiej (Muzeum Narodowe w Szczecinie) dotyczący zbioru pieczęci w Muzeum Narodowym w Szczecinie.

Trzecia grupa referatów była poświęcona możliwościom wykorzystania Internetu w badaniach sfragistycznych. Pierwszy referat w tej grupie wygłosił Dariusz Bednarek (Archiwum Państwowe we Wrocławiu), który zajął się problemem digitalizacji oraz standardu opisu pieczęci na przykładzie Archiwum Państwowego we Wrocławiu. Jadwiga Klima przedstawiła z kolei raport z wyszukiwania informacji w Internecie na temat zbiorów sfragistycznych w Polsce. Następny referat wygłosił Wojciech Mischke (Kraków), który zaprezentował pieczęcie polskie w czeskich bazach internetowych. Jako ostatni wystąpił Adam Żurek (Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu) z komunikatem dotyczącym realizowanego przez autora projektu pt. *Śląskie Archiwum Ikonograficzne*.

Obrady podsumował dr hab. Zenon Piech, podkreślając wartość poznawczą przedstawionych referatów. Warto dodać, że niemal wszystkie wystąpienia były bogato ilustrowane ikonograficznie, a kilka wywołało dyskusję w której wzięli udział m.in. Z. Piech, S. Górzyński oraz P. Pokora. Organizatorzy zapowiedzieli publikację materiałów pokonferencyjnych, które staną się niewątpliwie impulsem do dalszych badań nad zbiorami pieczęci w Polsce, jak i za granicą.

Ilona Matejko, Tomasz Kałuski

Graffiti nowożytne w Katedrze Gnieźnieńskiej – czyli... ogólnopolska studencka konferencja epigraficzna

27 marca 2007 roku Studenckie Koło Epigraficzne (SKE) przy Instytucie Historii UZ zorganizowało ogólnopolską konferencję naukową p.t.: *Formy przekazu źródła historycznego*. Patronat nad konferencją objęli Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski, oraz Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański.

Na obrady przybyli liczni goście, studenci Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM Poznań), Konserwator Zabytków z Leszna mgr Anna Kulińska, oraz studenci naszego Uniwersytetu.

Celem konferencji było ukazanie różnych form przekazu źródła historycznego, oraz przedstawienie aktualnych postępów w pracy badawczej młodych historyków - studentów. A jak pokazały same obrady konferencji, różnorodność form przekazu jest bardzo duża. Nie sposób wymienić wszystkich referatów przedstawionych w czasie konferencji, jednak warto przedstawić prace Aleksandry Losik (UAM Poznań) *Epigrafika kampanologiczna w teorii i praktyce*, Weroniki Olejniczak (UAM Poznań) *Film fabularny jako źródło historyczne*, Tomasza Karpińskiego (UAM Poznań) *Graffiti nowożytne w Katedrze Gnieźnieńskiej* Barbary Ławnikowskiej (UZ) *Fajka jako*

dobry wyznacznik chronologiczny. Niedocenione źródło archeologiczno-historyczne, czy pracę Anny Janczyk (UZ) *Chronik der Stadt Sprottau jako źródło do dziejów miasta Szprotawy*. Te jak i nie mniej ciekawe pozostałe prace zostaną niebawem opublikowane.

Obrady przeprowadzono w dwóch częściach. Otwarcia pierwszej części dokonał Dziekan Wydziału Humanistycznego prof. Wojciech Strzyżewski. Z inauguracyjnym wykładem *Pamiętka wieczna nigdy nie ustanie – artefakt w rękach konserwatora*, wystąpiła mgr Anna Kulińska z Leszna. Następnie swoje prace przedstawili przybyli goście z Poznania. Po przerwie obiadowej, Dyrektor Instytutu Historii prof. Dariusz Dolański dokonał otwarcia drugiej części konferencji. W tej części swoje referaty przedstawili studenci historii UZ. Nad merytoryczną stroną obrad czuwał prof. Joachim Zdenka. Po wygłoszonych referatach i przeprowadzonych dys-

kusjach, podsumowania całości obrad dokonał opiekun Studenckiego Koła Epigraficznego dr Adam Górski, którego zaangażowanie w organizację i przeprowadzenie konferencji trudno przecenić.

Atmosfera konferencji, a także urok naszego miasta i uniwersytetu, skłoniły naszych gości z Poznania do pozostania jeden dzień dłużej w Zielonej Górze. Po odwiedzeniu kilku ciekawych historycznie - i nie tylko - miejsc, studenci UAM wraz ze studentami należącymi do SKE spotkali się wieczorem, tym razem już na nie oficjalnych, lecz owocnych rozmowach. Wymianie doświadczeń i poglądów towarzyszyła miła atmosfera integracji i partnerstwa. Odjeżdżający goście nie szczędzili pochlebnych słów zarówno pod adresem organizacji i przebiegu konferencji, jak i uroku miasta, jakim jest Zielona Góra.

Bartosz KokoszaneK

wydział inżynierii ładowej i środowiska

Z posiedzenia Rady Wydziału

- Na posiedzeniu Rady Wydziału 23 maja, któremu przewodniczyła Prodziekan ds. Nauki prof. Beata Gabryś, podjęto uchwały w następujących sprawach:
- Nadano mgr Jolancie Nietrzeba-Marcinonis stopień doktora nauk technicznych w zakresie inżynieria środowiska.
- Wyznaczono recenzentów rozprawy doktorskiej mgr. inż. Krzysztofa Kuli pt. *Nieliniowa analiza płyt włóknokompozytowych* w osobach: prof. Romualda Świtki z Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. Tomasza Łodygowskiego z Instytutu Konstrukcji Budowlanych Politechniki Poznańskiej, prof. Dr.-Ing. Bernd W. Zastrau z Technische Universität Dresden.
- Wyznaczono egzaminy doktorskie mgr. inż. Krzysztofowi Kuli w zakresie: dyscypliny podstawowej odpowiadającej tematowi rozprawy doktorskiej - *mechanika konstrukcji*, dyscypliny dodatkowej - *socjologia*, języka obcego nowożytnego - *język angielski*, oraz powołano Komisję Egzaminacyjną.

Konferencje

23-24.04.2007, w Rydzynie k. Leszna odbyła się pierwsza europejska konferencja na temat podatnych konstrukcji gruntowo-powłokowych (First European Conference On Buried Flexible Steel Structures).

Konferencja odbyła się w przepięknej scenarii pałacu, należącego w przeszłości do rodzin Leszczyńskich i Sułkowskich. Konferencja zgromadziła ponad dwustu uczestników z 28 krajów, z całego świata.

Konstrukcje gruntowo-powłokowe są wykonywane na świecie od stu lat, a w Polsce są upowszechniane dopiero od lat kilkunastu. Konstrukcje tego typu mają wiele zalet, co przy dzisiejszym zapotrzebowaniu na rozbudo-

wę istniejących dróg kolejowych i kołowych sprawia, że są coraz częściej stosowane. Problemy wykonawcze, metody obliczeniowe, utrzymanie, aspekty ekonomiczne i środowiskowe, to główne problemy intensywnie badane przez wiele ośrodków na całym świecie.

Bardzo efektywnie zaprezentował się na Konferencji Instytut Budownictwa Uniwersytetu Zielonogórskiego reprezentowany przez pięciu pracowników. W konferencji udział wzięli: prof. Adam Wysokowski (członek komitetu naukowego konferencji i współautor pięciu referatów), prof. Czesław Machelski (członek komitetu naukowego konferencji i współautor trzech referatów), prof. Jakub Marcinowski (współautor jednego referatu), dr inż. Waldemar Szajna (autor jednego referatu) oraz mgr inż. Anna Staszczuk (współautorka jednego referatu).

Tak liczny udział osobowy i merytoryczny (razem 9 referatów na 28 opublikowanych w materiałach konferencyjnych) stawia Instytut Budownictwa na pierwszym miejscu spośród wszystkich światowych ośrodków badawczych i naukowych reprezentowanych na tej konferencji.

Organizatorami konferencji były: Politechnika Poznańska - Instytut Inżynierii Ładowej, Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej oraz Wielkopolski Oddział Polskiego Komitetu Geotechniki. Głównym sponsorem konferencji była firma Viacon Polska, która sfinansowała udział w konferencji profesorów Machelskiego, Wysokowskiego i Marcinowskiego.

* * *

21-22 maja 2007 r. w Zielonej Górze odbyła się **X Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna z cyklu Woda-Ścieki-Odpady w Środowisku**. Spotkania naukowe w ramach tego cyklu mają swoją tradycję – pierwsze odbyło się w 1994 r. z inicjatywą prof. Edwarda S. Kempy.